

Αξιότιμοι κυρίες και κύριοι συνάδελφοι

Αφού σας ευχαριστήσω για την πρόσκληση που μας απευθύνετε και συγχαρώ του Συλλόγου ΔΕΠ και ΕΕΔΠ του ΓΠΑ για την πρωτοβουλία τους να διοργανώσουν αυτή την συνάντηση - ημερίδα των Γεωπονικών Φορέων σχετικά με την «Εξέλιξη του ΓΠΑ» θα ήθελα να προσθέσω ορισμένες σκέψεις μας, όπως διατυπώθηκαν στο Δ.Σ. του Συλλόγου μας αλλά ακούστηκαν και στην πρόσφατη Γ.Σ. μας, πέρα από την τοποθέτηση του Προέδρου του Συλλόγου μας που απηχεί το σύνολο του Δ.Σ.

Υπενθυμίζουμε ότι σαν Συλλογικός Φορέας συμμετέχοντας με παρέμβασή μας στην συνάντηση της Θεσσαλονίκης στις 25-02-2005 είχαμε θέσει μια σειρά από «ερωτήματα που πιστεύουμε αν απαντηθούν επαρκώς θα μπορέσουν να οδηγήσουν σε έξοδο από προδιαγραφόμενο ναυάγιο ως προς την εμβέλεια και την αποδοχή του Γεωπόνου στην σημερινή Ελληνική κοινωνία». Έτσι αναφέραμε στην γραπτή παρέμβασή μας που δόθηκε τότε και στον Πρύτανη του Γ.Π.Α. Επαναλαμβάνουμε εδώ μόνο τα ερωτήματα που αναφέρθηκαν:

- *Υπάρχει ανάγκη για ύπαρξη των γεωπονικών σπουδών στην Ελλάδα; Κατ' επέκταση οι έρευνα και οι ακαδημαϊκές σπουδές στο αντικείμενό μας ικανοποιούν ανάγκες της Ελληνικής κοινωνίας στις σημερινές συνθήκες; Ποιες;*
- *Προς τα πού πρέπει να κινηθούμε;*
- *Πρέπει να διατηρηθεί στην παρούσα φάση αμιγώς γεωπονικός ο χαρακτήρας των σχολών μας ή του Γ.Π.Α.*
- *Καινούργιες ειδικότητες στη Γεωπονία;*

Οι απαντήσεις υπάρχουν στο κείμενο που καταθέσαμε και που πιστεύουμε παραμένει επίκαιρο. Γι' αυτό συνημμένα το καταθέτουμε για την γνωστοποίηση μέσω του διαδικτύου σ' όλα τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας.

Όπως κανείς μπορεί να παρατηρήσει σε μια χρονική στιγμή που κανένας δεν έθετε, τότε, ζήτημα μεταβολής του χαρακτήρα κάποιου Γεωπονικού Τριτοβάθμιου Ιδρύματος εμείς έχοντας λάβει τα μηνύματα από τον τρόπο που μας αντιμετώπιζε η Ελληνική Κοινωνία θεωρήσαμε σημαντικό και καίριο, για την αναβάθμιση της Γεωπονικής Επιστήμης, να θέσουμε ερωτήματα με στόχο την περιφρούρηση της «καρδιάς» της που είναι οι Γεωπονικές Σπουδές. Αυτό γιατί, πέρα από τις όποιες κλαδικές μας αντιλήψεις, πιστεύουμε ότι ιδιαίτερα σήμερα η Ελληνική Κοινωνία έχει ανάγκη των Γεωπόνου με τα τόσα περιβαλλοντικά, αναπτυξιακά, παραγωγικά και

ποιότητας ζωής προβλήματα διαρκώς να την κεντούν και να την ταράζουν από ένα μακάριο λήθαργο που έχει περιπέσει.

Επίσης τονίζουμε ότι με βάση τις καινούργιες εξελίξεις των επιστημών και της Γεωπονίας υπάρχει σίγουρα ανάγκη αύξησης και βελτίωσης του Γεωπονικού Δυναμικού και των υποδομών του Γ.Π.Α. Δεν είναι δυνατόν να αποδοθούν σε άλλες επιστήμες ή επαγγελματικούς κλάδους υποδομές και ανθρώπινο δυναμικό που με δαπάνες της πολιτείας και των φορολογουμένων πολιτών της έχουν δοθεί για τις ανάγκες και την ανάπτυξη της Γεωπονίας. Αν κάτι δεν λειτουργεί σωστά στην υπάρχουσα δομή ή η δομή έχει δυσκολίες ανταπόκρισης στις σημερινές προκλήσεις οφείλουμε να διορθώσουμε ή ακόμη και να αναδιατάξουμε το οικοδόμημα των Γεωπονικών Σπουδών.

Επιπλέον συμφωνούμε ότι **όποιος πιστεύει** ότι η υπάρχουσα δομή και η όποια πιθανή εξέλιξη της ή μετατροπή της δεν μπορεί να ανταποκριθεί στις ανάγκες των καιρών, άρα πρέπει να συρρικνωθεί η υπάρχουσα Γεωπονική Υποδομή Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, **αυτός φέρει και το βάρος της απόδειξης της ανάγκης μιας τέτοιας εξέλιξης. Την σημασία και την ανάγκη των Γεωπονικών Σπουδών στις σημερινές τους διαστάσεις, ανεξάρτητα από την εμφανιζόμενη μορφή τους, η ίδια η ζωή και η πορεία της Ελληνικής κοινωνίας καθιστά την αλήθεια τους υπαρκτή και συνδεδεμένη με το τώρα.** Επιπλέον μια απόδειξη, σαν αυτή που αναφέρεται πιο πάνω, χρειάζεται να στηρίζεται σε μελέτες που πρωταρχικά θα είναι, επαρκώς, ερευνητικά σχεδιασμένες και βέβαια τα συμπεράσματά τους με πληρότητα επιστημονικά τεκμηριωμένα. Έτσι τα συμπεράσματα και οι αποδείξεις θα ανταποκρίνονται στις ανάγκες και τις απαιτήσεις ενός Πανεπιστημιακού Ιδρύματος που σέβεται την υπόστασή του.

Είναι ανάγκη να γίνει άμεση συσχέτιση των επαγγελματικών δικαιωμάτων και των προγραμμάτων σπουδών όλων των τμημάτων του Γ.Π.Α. Θεωρούμε ότι αυτή είναι μια πρόταση που μπορεί άμεσα να αρχίσει να υλοποιείται από την Ακαδημαϊκή Κοινότητα και θα βοηθήσει πρώτ' απ' όλα στην βελτίωση της σχέσης περιεχομένου σπουδών και κοινωνίας. Για να ολοκληρωθεί επιτυχώς αυτή η διαδικασία θα πρέπει το σημερινό περιεχόμενο των σπουδών να εξετασθεί ως προς την δόμησή του κάτω από τον εξής εκπαιδευτικό άξονα:

Σκοπός Τμήματος Γεωπονίας → Εκπαιδευτικοί Στόχοι (για την επίτευξη του ή των Σκοπών) → Γνωστικά Αντικείμενα που απορρέουν από τους Στόχους → Μαθήματα και περιεχόμενη Ύλη τους

Μ' αυτού του είδους την αντιμετώπιση ο σκοπός ή οι σκοποί κάθε τμήματος Γεωπονίας μπορεί άμεσα να συνδέεται /-ονται με τα επαγγελματικά δικαιώματα των αποφοίτων του αλλά και η ύπαρξη εκπαιδευτικών στόχων θα δίνει την δυνατότητα να αντιμετωπισθεί μέχρι πιο σημείο μπορούν να επεκταθούν αυτά.

Πιστεύουμε ότι ο Γεωπόνος, ως επιστήμονας, ανεξάρτητα από την επιμέρους εξειδίκευση που μπορεί να έχει, χαρακτηρίζεται από τις εξής βασικές επιστημονικές γνώσεις, δεξιότητες και εμπειρίες:

1. Βιολογική Υποδομή
2. Περιβαλλοντική Υποδομή και
3. Τεχνολογικό και Επιστημονικό Υπόβαθρο των απαραίτητων Θετικών Επιστημών

Αυτό θεωρούμε ότι πρέπει είναι και το πλαίσιο των λεγόμενων μαθημάτων «κορμού». Εδώ όμως πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη σημασία στο περιεχόμενο των μαθημάτων ανάλογα με τις ανάγκες του κάθε επιμέρους πτυχίου. Δηλαδή δεν είναι δυνατόν οι φοιτητές όλων των τμημάτων να διδάσκονται το ίδιο περιεχόμενο, πέραν των γενικών αρχών, σε κάθε επιστήμη (είτε πρόκειται για Θετική Επιστήμη - Φυσική, Χημεία, κλπ- είτε πρόκειται για Εφαρμοσμένη - Φυσιολογία Φυτών, Εδαφολογία, κλπ.). Το περιεχόμενο μπορεί και πρέπει να καθορισθεί σε συνεργασία ομάδων εργασίας που θα καταρτίζονται από τα εργαστήρια ή τους τομείς που διδάσκουν τα μαθήματα και από το τμήμα που διδάσκεται το μάθημα και στο οποίο δεν ανήκουν τα συγκεκριμένα εργαστήρια ή τομείς.

Θέλουμε ακόμη να τονίσουμε την σημασία και την σπουδαιότητα δημιουργίας, στα πλαίσια του Πανεπιστημίου, τμήματος Γεωπονικής Εκπαίδευσης. Τέτοια υφίστανται σχεδόν σ' όλα τα Πανεπιστήμια της Αμερικής, της Ευρώπης αλλά και άλλων Ηπείρων! Αυτό μπορεί κανείς εύκολα να το διαπιστώσει με μια περιήγηση στους δικτυακούς τόπους αυτών των Πανεπιστημίων. Πιο εξειδικευμένη αιτιολόγηση αναπτύσσεται, διεξοδικότερα, στο κείμενο που εκπονήθηκε για την συνάντηση της Θεσσαλονίκης (25-02-2005). Πάντως το θέμα αποτελεί και αντικείμενο μιας άλλης εισήγησης.

Πιστεύουμε ότι η είσοδος της Ελλάδος στην τότε Ε.Ο.Κ. το 1980 αλλά και η απελευθέρωση των αγορών για τα αγροτικά προϊόντα μετά το 1990, με την αποδοχή της GATT, είναι σημεία τομής σημαντικά τα όποια καταλυτικά έχουν επηρεάσει και το περιεχόμενο της Γεωπονικής Επιστήμης αλλά και τον τρόπο άσκησης του Γεωπονικού Επαγγέλματος. Μια τέτοια πρώτη σημαντική επίπτωση ήταν η με

σχετικά γρήγορους ρυθμούς συρρίκνωση του δημόσιου χαρακτήρα της άσκησης του Γεωπονικού επαγγέλματος και η αύξηση, ίσως καλλίτερα η ανάγκη για αύξηση, των δραστηριοτήτων του ιδιώτη επαγγελματία γεωπόνου. Μπορεί κάποιος να πει ότι σε ευρύτερη κλίμακα αυτή την περίοδο έγινε η ουσιαστική μεταστροφή της άσκησης της Γεωπονίας από λειτούργημα σε επάγγελμα. Βέβαια αυτό, πέραν του πρακτικού συμβάντος, δεν έγινε άμεσα κατανοητό και στον ίδιο βαθμό, αλλά και με την δέουσα σημασία, ούτε πολλές φορές από τους ίδιους τους Γεωπόνους αλλά βέβαια ούτε και από την ίδια την κοινωνία. Πιθανά γι' αυτό να δίδεται και η εντύπωση ότι ορισμένες φορές οι Γεωπόνοι «χάθηκαν».

Θεωρούμε ότι ούτε τα Γεωπονικά Ιδρύματα της χώρας μας, αλλά ούτε και το ΓΕΩΤ.Ε.Ε., έδωσαν την πρέπουσα προσοχή και τις αντίστοιχες λύσεις και μεταβολές, όπως όφειλαν, προκειμένου ομαλά να απορροφήσουν τους κραδασμούς από αυτές τις μεταβολές. Πολύ περισσότερο δεν χρησίμευσαν αυτοί οι κραδασμοί ως δονήσεις για την αναβάθμιση των σπουδών και την είσοδο της Γεωπονίας σε μια εποχή ακόμη πιο δημιουργική και εύφορη απ' αυτήν του ένδοξου παρελθόντος των δεκαετιών '50 και '60.

Σίγουρα τίποτα δεν έχει τελειώσει, όλες οι προκλήσεις είναι μπροστά μας και είναι δυνατόν να προχωρήσουμε σε νέες και δημιουργικές κατευθύνσεις για την επιστήμη μας αλλά και πάνω απ' όλα για τον τόπο μας.

Με εκτίμηση

Ο Γενικός Γραμματέας του Δ.Σ. του Συλλόγου Γεωπόνων Εκπαιδευτικών Ελλάδας

ΤΣΑΤΗΡΗΣ ΒΑΣΙΛΗΣ